

TORONTÁL

Vegyestartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön.

Szerkesztői iroda:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskereken.

Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadóhivataltban. Kérjük az igatási díjakat az igatmányokkal együtt legfőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hirdetések díjai: a háromhasábos petitor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.

Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdaja Nagy-Becskereken, hova az előfizetési pénzek és igatási díjak küldendők.

Felhívás.

Ő császári királyi Felsége Erzsébet királyné legfelsőbb védnöksége alatt megalakult Budapesten „A magyar országos segélyző-nőegylet”, és ennek felhívása folytán megalakuland „A torontálmegyei fiók-egylet”.

Van szerencsénk a t. cz. közönséget tisztelettel megkeresni, hogy az alakuló gyűlésre e folyó évi január 18-ik napján délutáni 3 órakor a megyeház nagy termében mentül nagyobb számmal megjelenni méltóztassék.

Napirend:

- 1. Megnyitó-beszéd Várady Mihálytól.
2. A tagok igazolása.
3. Megalakulás.
4. A választmány tagjainak (12 nő és 4 férfi) megválasztása.

Az egylet feladata:

- A) Béke idején.
a) Oly betegápolónők felkérésése és kitanitása, a kik háboruban sebesült vagy megbetegedett harczosok ápolására alkalmasak;
b) rokkantak (badastyánok) és háboruban elesett harczosok hátramaradt családjaik segélyezése;
c) sebkötő eszközök, ágyneműek, fehér-ruha stb. készletek tárolása, gondozása és kijavítása, s ezen készletek szaporítása és kiegészítése;
d) az a), b), c) alattiak teljesítésére szükséges pénzgyűjtés;
e) segélyezés rendkívüli szerencsétlenség, ugymint arviz, tüzvész vagy inség esetén, egyáltalán közhasznu tevékenység minden emberbaráti irányban oly mértékben, hogy ez által a főzött t. i. a segélyezés háború esetén, — csorbát ne szenvedjenek.
B) Háboru idején.
a) Seb-kötő eszközök, ágynemű, fehér-ruha stb. gyűjtése, lehető legnagyobb mértékben, s ezek elkészítése a kellő formákban;
b) élelmi- és üdítő szerek beszerzése a sebesült és beteg harczosok részére;
c) alkalmas betegápoló-nők előállítása;
d) általában a katonai állam, egészségügyi intézményeknek, — azok közegeinek a női tevékenység korlátai között — huzgó támogatása;
e) pénzgyűjtés a fentebbi célok elérésére.

III. Az egylet szervezete.

4. §. Az egylet alapító, rendes és rendkívüli tagokból áll. Alapító tag lehet mindenki, a ki az egylet céljaira legalább is 20 frtot fizet be mint alapítványt.

Rendes tag lehet minden tiszteséges nő, a ki arra kötelezi magát, hogy 6 évig évenként legalább 1 forintot fizet az egylet pénztárába és magára vállalja azon kötelezettséget, hogy a mennyiben ezt viszonyai engedik, az egylet feladatainak teljesítésében tetteleg közre fog működni.

Hasonló kötelezettséggel férfiak is felvétetnek a rendes tagok sorába.

Az, a ki az iv aláírásától számítandó 6-ik évben az egyletből való kilépését nem jelenti be, a reá következő 7-ik évre, és így tovább évről-évre, az egylet rendes tagjául tekintetik, s az elvállalt kötelezettségek teljesítésével tartozik.

Rendes tag lehet az is, a ki egyszermindenkorra 10 frtot fizet az egylet pénztárába.

Rendkívüli tagja lehet az egyletnek mindenki — nők, férfiak, sőt gyermekek is — a kik a nélkül, hogy erre hosszabb időre kötelezettséget vállalának, évenként 1 forintot fizetnek az egylet pénztárába, vagy az egylet jegyzőségi és pénzkezelési teendőiben közreműködnek, vagy orvosi tanácsadással mozdítják elő az egylet működését.

Kelt Nagy-Becskereken, 1880. évi január 14-én.

Hertelendy József, főispán.

Várady Mihály, kir. tanácsos tiszéki elnök.

Hadfy Döme, kir. közjegyző mint ideig. tollnok.

Nagy-Becskerek, jan. 13-án.

—n. Ha elfogulatlanul körültekintünk magunk körül, senki sem fog elzárkózhatni ama szomorú meggyőződés elől, hogy gazdáink nagy zöme a legsiralmasabb állapotban van.

Több éven át egymásután következett rosz termések, aradások és szárazság csökkentették gabona-termelésünket; állatállományunkat az előbbi jó buza ter-

mő években felkapott buza túltermelés nagy részben elnyomta; borunkat az ok-szerűtelen kezelés miatt el nem adhatjuk. A civilizált élet és az állam igényei fokozódtak, a munkabérek, a gazdasági regie-kiadások emelkedtek. Nem kell tehát tovább bizonyítgatnunk, hogy nem boldogulunk.

A kérdés csak az, hogy hát miért nem?

Legfőbb bajunk, hogy gazdalkodásunk az előbbi jó buza termő évek és kedvező gabona árak ingere által ropant mérvre fokozott buza termelésen alapul. Az előt a gazda nemcsak buzát vetet és aztán összetett kézzel várta az aratásból reá háramlott jövedelmet, hanem nevelt gondosan tinót, csikót, termelt kendert, hizlalt sertést, egy szóval dolgozott, gondolkodott, üzlete után járt és pénzelt egész éven át mindig egy keveset, hol egy, hol más ágából gazdaságának. Jöttek az 1868., 1869. és következő évek nagy buza termésikkel és magas árakkal. A buza termésből kényelmesen és munka nélkül nyert nagy jövedelem által elkapatva, elhagytuk a szorgos utánjárás mellett is csak mérsékelt jövedelmet szolgáltató állattenyésztést, elhanyagoltuk az árpa, kender stb. termelését. Jöttek rosszabb buza termések, azért csak vetettük derüre-borrúra a buzát, abban a reményben, hogy „majd csak beüt” s pótoljuk jövedelmünk hiányát a tőkének vesztegetésével.

De fájdalom a jó évek mindinkább elmaradtak, el a magas gabona árak is, és ma gazdáink nagy tömege trágyázatlan földjén eladósodva, segélyért kiált!

A gazdák mai állapotán tehát segíteni kell nem csak a gazdának, önségely utján, de az államnak is.

Mit tegyenek mindenekelőtt gazdáink, hogy maguk segítsenek bajaikon? — Szorítsak meg kiadásaitak egyrészt, fokozzák jövedelmeiket másrészt.

A kiadások megszorítását kezdjük meg legelőször saját háztartásukban. Jól

érezem, hogy a mai fokozott igényekkel szemben, nehéz és kényes kérdést penditettem meg, de a szükség hatalmas parancsszava előtt meg kell hajolnunk. Korlátozni kell mindazon költségeinket, melyeket az elfogulatlanul gondolkodó ember legalább is inproductivnek fog jelezni, mint a nemzeti erőnynek: a vendégszeretnek tulságos mérvben gyakorlása, a cselédtartás és ruházkodásban felkapott fényűzés stb. Gazdáink nejei és leányai birjanak némi önmegtudással, térjenek vissza a régi jó idők egyszerű tiszteletreméltó erényeire: helyezzék büszkeségüket, mint hajdan abba, hogy a háztartást az udvar számos, jól ismert jövedelem forrásaiból fentartván, a házi gazda pénzére nem szorulnak. Alkalmunk lesz e tekintetben nem egy gyakorlati útmutatással szolgálhatni e lap hasábjain, s így átmehetünk a kiadások egyéb irányban való csökkentésére.

Erre az első eszköz, hogy „számolni” tanuljunk. Akár arról van szó, hogy mit hol termeljünk, akár állataink tartásáról, akár építkezéseink és felszereléseinkről, mielőtt valamibe fogunk, fontoljuk meg jól és „számoljunk.”

Állataink tartásánál régi avult szablonok szerint járunk el, nem véve számba azt, hogy gyakran jóval olcsóbb takarmányfélékkel ugyanazt az eredményt érhetnők el.

Építkezéseink gyakran nemcsak költségesek, de fölöslegesek is.

Felszereléseinkben nem tartunk arányt, hanem hozzáfuk ezt vagy amazt a gépet, tenyésztjük ezt vagy amazt az állatfajt a nélkül, hogy számítanók, melyiket hol lehetne legtöbb eredménnyel alkalmazni.

Más irányban is csökkenthetjük kiadásainkat, ha számos, a gazdaságba szükséges felszerelés beszerzésére és munkák eszközésére többekkel szövetkezünk: Ott hol mint nálunk, a termelési u. n. regie-költségek leszállítása oly felette fontos, ott a takarékoság minden irányban mellözhetlen.

TÁRGYA.

Esik a hó...

Esik a hó, elborítja a földet, Miut a bánat az én vézró szívemet; Meg van fosztva ékétől a természet, — Mindenütt csak kihalt élet, enyészet.

A természet nagy halottá változott; Az én kesergő szívem is ily halott. Csakhogy míg az kikeletkor föléled: Az én szívem bánatában megreped.

Elleméry Gyula.

Ez tehát a mérég?!

(Vig beszélyke.)

Irta Elleméry Gyula.

Ép a hírlapot olvasám, midőn inasom behozta a szinlapot.

— Blanca ma tánczol! kiálték fel örömmében messze hajtva a kezemben lévő lapot. Csengettem.

Inasom rohant vissza, hogy mit parancsolok? — Siess a kertészhez, s készítsess számomra a legszebb kaméliákból egy csokrot. Árát ne kérdezd. Bár mibe kerüljön is, megfizetem.

Hevesen járkáltam föl-alá szobámban s ábrándoztam.

Ezen most bár ki is jóízűen kaczaghatna, mert fejemen már-már az ősz hajszálak ütnek tanyát, de akkor, mikor ez történt, még tizenkilenc éves voltam csak és mint mondták: csinos fiu!

De Blanca is szép volt! Arcza feltűnően halvány; vonásai nemesek. Barna haja dús és finom; szép kék szemekben üdv és menny lakott.

Most ehhez képzelnem kell sugar alakot, hajlékony derekát, gyönyörű, emelkedő kebelét, csábítón gömbölyű karokkal, parányi lábakkal, melyeknek ujjai is alig érinték a szinpad poros deszkáit; s előttünk áll Blanka, a szinpadi angyal!

Mióta megláttam, szerettem!

Mióta szerettem, tökéletesen megváltoztam! Előbb nyugodt voltam, és semmivel sem törődő; most nyugtalanság és szeszély lett eyletem. Szórakozottság, feledékenység kísérték lépteimet. Szivem fajt és örült; szorult és táguolt. Majd lassabban, majd sebesebben vert. Arczom közönségesen halvány, de ha „d” láttam, vérvörös. Kedélyem is atalakult. Előbb humoros, jó kedvű voltam, most komoly és melázó lettem. Mindig nála akartam lenni, vele beszélni, édelegni!... Szivem minden gondolata, érzelve, vágya nála lakott, óvé volt.

Egy szóval: más lettem, mint a mi voltam. A szerelem újja toremelt... Oh a szerelem mindenható! Újja teremti az embert, vagy fölemesztli. Főemelni a mennybe, vagy lesujtja a pokolba. Purgatoriumot ellejejtett alkotni. Ha valaki most kérdezné, mit ér ez az élet, azt felelném: hogy nem ér annyit, mint egy mézbe kevert mérgecsók, egy veszedelmes „asszonyi állat” mosolygó ajkairól; nem ér annyit, mint egy hiu kaczer nő libegő szerelmi vallomása, oh de akkor, telve az ifju sziv aranyálmái és reményeivel, nem így gondolkodám!...

Az életet szépeknek, vidámnak, kedvesnek találtam, mert Blanca boldogító szerelmét enyémnek mondatám.

Az igaz, hogy e boldogító szerelem sokba került nekem, de Blacáért nem sajnáltam semmi áldozatot.

Naponként együtt vacsoráltunk; többször ékszerekkel kedveskedtem neki s valahányszor fellépett, csokrot dobtam s tapsoltattam.

Ó gyengéd szerelmével viszonzá irántai figyelmemet. Minden egyes ajándék átadása után megcsókolt s rózsá ajkai köszönetét rebegeve sutlogtak: „Mivel halálam meg?”

En ünnepelesen féltérde ereszkedtem s lelkesülten feleltem: Örök, hú szerelmeddel!...

O pedig gyengéden felemelt s csókol nyomva ajkaimra, esküdött hűséget!

Barátaim sokszor monák, hogy tudok egy színésznöbe bolondulni, s én mindannyiszor haragosan feleltem: „Blanka nem olyan, mint a többi!”

... A színészek eltávoztak K-ből és T-n ütöttek fel vándor sátraikat. Elutaszák előtt valamennyien vendégeim voltak. Itak egészségem és szerelmemert s én az ő jövő szerencséjükért.

Blanca könnyezve vett tőlem bucsut. Szegénynek majd megszakadt a szive bánatában!

Megigérte, hogy első teendője lesz: nekem irni.

... Két hét telt el s én egy sor tudósítást sem kaptam Blancától.

Már-már azt gondoltam, hogy megsalt, hogy ő is olyan, mint a többi nő, midőn egy nap levelet kaptam tőle.

De hogy is tehettem fel róla, az angyalról, hogy engem megesalna?! Oly sok roszat gondol az ember!? Reszkette a boldogságtól, törtém fel a levelet s majd megkövültem bámulatom és fájdalomban, midőn végig olvastam.

A levél így hangzott: „Kedves Armandom! Midőn levelem veszed, már nem élek. Tegnap táncoltam s egy erem megszakadt. Így lehetetlen folytatnom pályámat. Mérget veszek be... Isten veled!...

Gondolj reám... Én neveddel ajkaimon halok meg. Blanca.”

Nem akartam hinni szemeimnek. At és átolvastam a címet, hogy valóban nekem szól-e? Ott világosan ez volt írva: „Tekintetes Zavary Armánd urnak.”

Nekem szólt!... Semmi kétség többé!... Befogattam, és siettem a vaspálya állomásra.

Fél óra mulva sápolva rohogott tova a vonat s én az aggyalok törcével szivemben közelegtem T-hez.

Ott futkostam az utcákon föl-alá, míg végre megtudtam Blanca lakását. Siettem hozzá.

— Itthon van Blanka kisasszony? kérdém a kapust.

— Nem lakik már itt.

— Mióta?

— Egy hete már, hogy kihurczkoldott.

— Hová? — Mit tudom én?! — De engem ide utasítanak. — Rosz helyre utasítak.

Láttam, hogy így mire sem megyünk. Más argumentumhoz nyultam tehát. Borravalót csuszattam kerges kezébe.

Hogy megváltozott! Alázatosan vevé le fővegét s beszélé el, hogy a kisasszony itt lakik, a harmadik emeleten, de meg van neki hagyva, ha ily kinézésű ember jönne, mint én, hogy elutasítsa.

Nem hallgattam többé reá. Azon gondolatlól üzelve, hogy ő tán épen most veszi be a mérget, félre löktem a kapust s rohantam föl a lépcsőn, a harmadik emeletbe.

Csengetyüt kerestem. Nem volt.

Kopogtattam az első ajtón s feleletre sem várva, beléptem.

Ah, de mit láttam?! A legmerészebb röptű képzelet nem alkothat magának eléggé sikerült képet a jelenetről, melyet én láttam.

Duh vonaglott végig egész lényemen. Kezeimet görcsösen szoritám össze s haragot és gyűlöletet lövellő pillantással szememben kiáltám: — „Ez tehát a mérég!?”

Blanca épen, egészségesen csüngött egy öreg ur ajkain, kibén első pillanatra pénzembert ismertem fel.

... Sietve távoztam, atkozva minden nőt, de különösen a színésznőket, itt láttam, hogy igaza van Frankenburgnak: „A szerelem nem egyéb agyrémnél...”

... Rövid ideig tartó családás, mely az embert megfosztja azon kevés észtl is, melyel még netán bir...

De azért családásom nem hagytam boldogulatlannal.

Öt év mulva megházasodtam, s most egy szeretetreméltó nő és négy kedves gyermek vidítják életemet.

Nagy-Becskerek, 1880. évi jan. 15-én.

A fenyhészési adók megszüntetése. A pénzügyminiszterium a következő körrendeletet intézte valamennyi m. kir. adófelügyelőhöz, az 1875. évi XXVI. t.-cz. előírásáról szóló 1879. XLVIII. t.-cz. végrehajtására szükséges intézkedések tárgyában:

Az 1879. évi XLVIII. t.-cz. 1. §-a szerint a cselekedtetésért, tekeasztalokért, játékhelyiségért, kocsi- és lótarasért fizetendő adóról szóló 1875. évi XXVI. t.-cz. hatályon kívül helyeztetett, — 2. §-a szerint pedig ezen törvény 1880. január hó 1-jén lép érvénybe és végrehajtásával a pénzügyminiszter bizatik meg.

Ennek folytán, kapcsolatban az 1879. évi október hó 28-án és decz. hó 6-án 63.846. és 74.164. sz. a. kibocsátott körrendelettel, melyekkel az említett adónemek kivételére vonatkozó előmunkálatokat megszüntettem, meghagytam a kir. adófelügyelőknek: hogy a törvény értelmében mind az alattas tisztviselőket, mind a közvevényeket az 1875. XXVI. t.-cz. az 1879. évi XLVIII. t.-cz. által hatályon kívül történt helyezésétől oly hozzáadással értesíték, hogy a fennnebbi adókra vonatkozólag eddigelő gyűjtött adatok, bevallási ívek és összeírásai előmunkálatok, kivéve természetesen megadózottság tárgyazsák, többé hivatalos eljárás tárgyát egyáltalában nem képezendik.

Nemalán felmerülhet kételemek elosztása végett egyuttal világsan kijelölendők találok, hogy miután az 1875. XXVI. t.-cz. 1. §-a szerint az ott említett adók — s ezek között a tekeasztaladó 1875. évi jan. 1-5 napjától kezdve a magyar korona országainak egész területén volt fizetendő — az 1879. évi XLVIII. t.-cz. által pedig az említett egész törvényekkel hatályon kívül helyeztetett, és ebből folyólag az 1875. XXVI. t.-cz. 10. §-ának azon rendelkezése is, mely szerint a polgárosított határvidékeken a teke-adó tovább is a jelenleg (t. i. 1875. évi) fennálló szabályok szerint szedetik, — végkép eltöröltek és hatályon kívül helyeztetnek tekintendő; az új törvény által a polgárosított határvidéki területeken, a korábban fennállott szabályok értelmében, habár a magyarországiaktól különböző adótelemek szerint szedett tekeasztal-adó is teljesen és végkép megszüntetett.

Befejezésül utasítom a kir. adófelügyelőket, hogy jelen körrendeletem kézhez vételétől számítva 14 nap alatt adóhivatali járások és évszám szerint (1875. évtől kezdve 1879. év végéig) mutassák ki az ugynevezett fenyhészési adókban (természetesen a fegyveradó oda nem érte) az idő szerint fennálló hátralékokat, egyzersmind azonban azoknak haladéknél leendő behajtása iránt oly módon intézkedjenek, hogy a szóban levő hátralékok legfeljebb 1880. év június hó végéig teljesen és hiány nélkül törlesztve legyenek, ezen időpont bekövetkeztéig pedig a hátralékokból havonként behajtott összegekről a következő hónap 10. napjáig ezen miniszterium adó és jövedéki számvevőséghez, kísérő irat nélkül, csak ezen rendelet számára hivatkozva, egyszerű boríték alatt, pontosan és szabatosan szerkesztett kimutatást küldjenek be.*

A házalásról.

Általános elismert tény, hogy a házalás, mily kimondhatlan kárára van egy a fogyasztó közönségnek, mint a solid kereskedőknek és iparosoknak. Ezért már hazánk sok jelentéktelenebb városa óvó intézkedéseket tett, rendszabályokat alkotott s azt a kormány is helyben hagyta. Ez ösztönül szolgálhat nekünk is, hogy addig, a mig erre nézve országosan intézkedve lesz, magunk siessünk megóvni saját érdekeinket, mert a nagyobb városokból kisorult házalók a kisebb városok és falvak tapasztalatlanabb népét fogják elárasztani s azokra vetik ki hálójukat.

Már annyira mentünk, hogy a külföldi szédelgők mindent a házukhoz hordanak; eltanulják nyelvünket, vagy felbérelnek hazai születésű, hozzájuk hasonló szédelgőket s úgy vesznek körül bennünket szép szóval s különösen hódító érvekkkel: az olcsó árral. A szegény vevő nem tud menekülni; voltaképen nincs szüksége arra, a mit kínálnak neki, de mikor az oly hallatlan olcsó, hogy szinte ingyenbe jön! Hogy ne venné meg?! Csak akkor veszi észre, hogy meg van csalva, mikor már a vett tárgyat használni akarván s nem lehet, mert oly rossz.

Alig van rá eset, hogy az ember nagyon is meg ne adná az árát az ilyen házalótól vett cikknek. De hát a közönség sokkal könnyebben gondolkozik az efféle dolgok felett, semhogy keresztül lehetne vinni azt, hogy a házalóktól senki se vegyen. Itt a hatóságoknak kell közbe lépnie és pedig ép úgy a fogyasztó közönség, mint különösen a solid kereskedők és iparosok érdekében, a kik üzletük után súlyos adóval s községi terhekkel vannak megróva s a kiknek üzletét mindennél jobban rongják a házalók.

De nem csak közgazdasági, morális rossz hatása is van a házalásnak, a miért aztán a honi házalókat nem kevésbé ítéljük el, mint a külföldieket. Ugyanis a példabeszéd itt is igazolva van: alkalom teszi a tolvajt. Nem mondjuk ugyan, hogy a házalás a tolvajlást mozdítja elő, (bár egy-egy titkos vétel nem tartozik épen a ritkaságok közé), hanem azt igen is állítjuk, hogy a takarékoságnak nem nagy barátja. Mert nagyon sok iparcsikk van, a mi ugyan elkelne a háznál, de mivel pénz kell kiadni érte s utána kell járni, hát biz azt nem veszi meg a házi asszony, vagy házi úr. Meg aztán igen könnyen nélkülözhető is. De ha betolakodik a házukba a házaló, s szemtelen modorával, mézes-mázos szavával kezdi „olcsó“ cikkét a nyakunkba varrni, bizony sokszor elfogja a gyengécskék, megfelleküzünk takarékosági elveinkről s kiadunk felesleges, sokszor haszontalan, de mindig rossz cikkért pénzt. Igen itt csak is az alkalom ugat be!

Azért itt az ideje, hogy úgy a közönség mint az állandó iparosok és kereskedők, valamint a hatóság, egyetértve lépjenek fel

s végre valahára vessen gátat ennek a mételeynek, mely közgazdasági bajaink egyik legnagyobbja, valóságos nyíl sebje.

N.-Becskerek, 1879. jan. 12-én.

Tekintetes Szerkesztőség! A „Torontól“ f. évi első száma megemlékezik a legtartósabb és leghidegebb telekről. A francia csillagász, kinek adatai után indult a tek. szerkesztőség, az 1879. évi telet Franciaországra nézve a legborzasztóbbnak jellemzi. 1810. óta, amennyire visszaemlékszem az 1829—1830. telet én is ilyenek ismertem és mondtam. 1829. november 16-án Zentán egy jó barátommal töltöttem az estét; barátom 11 óra felé kint megfordulván azelőtt visszatért a szobába, hogy szánon vitat haza; ami ellen ugyan nagyon tiltakoztam, de barátom azzal vágott vissza, hogy csak már a hieiről is, hogy november 16-án szánkóztunk, megteszi, sőt hogy már a szánkót, amint Zentán neveznék szokás, meg is rendelte számomra. Csakugyan szánkón mentem haza. Másnap két lábnyi hólepel takarta el a földet, még pedig a mindenfelől érkezett hírek szerint az egész országot. S ezen hólepel megmaradt egész márcziusig, szaporodva természetesen a több ízben esett hóval, mely a talaj emelkedettségé vagy alacsonyága szerint mindenütt 4—5 lábnyi magasságot ért el. Az időjárás azonban nem volt zord és kemény, a hó nem volt ropogós, de nem is olvadt. A szánkó könnyen csuszolt a lágy havon tova és épen e miatt mindannyiszor, ha a vele szemközti jövő szánkók elől kitért, a megtört rögös utról lefordultában a benne ülökkel felbukott. Erre már csak azért is emlékszem vissza oly híven, mert e szerencséből nekem is kijutott bőven. A farsangban egyszer tizenkét lakodalmas szánkóval szemközt találkoztam a hótengerben, tizenkét szer megfürödve érkeztem haza. Csak a februáriusi verőfényes nap hatolt olvasztólag a hóra, mely megapadt ugyan, de még elég szilárd volt, mig végre a februárius második felében beálló hideg olyan kemény kérgöt vont a hólepelre, hogy ezen bármilyen teherrel is szánkázhattak. Február 20-án másodmagammal utaztam Zentáról Zomborba és innét Dályára, még pedig a befagyott Dunán át; február 26-án meg onnét vissza utaztam Zentára, ugyancsak a befagyott Dunán át. Utközben nem kerestem a tört utat, hanem egyenesen a toronyrak tartottam. Február 28-án Zentáról a befagyott Tiszán át Csóka, Szanád, Török-Kanizsára és az itt szinte befagyott Tiszán át Ó-Kanizsára és még ugyanaz nap Zentára utaztam vissza. Ugyancsak ekkor történt velem az, ami eddig és azóta sem történt meg velem, hogy Szanád és Kanizsa közt három farkas a bácskai oldalról ügetett el számom elől az aranyhegyi pusztá felé tartva. Későbbre nézve csak annyiban emlékszem vissza, hogy midőn márczius 15-én megint Zentáról Ó-Kanizsára, a bácskai oldalon utaztam, a kocsiut domborabb helyein már porzott is és csak a mélyebb árkokban volt még hó.

Sinkay.

HETI SZEMLE.

Itthon. A héten az ország fejlődése fokozódottan fordult a közlekedési érdekek felé. Egy bécsi hírneves tanár, Suez Ede, lejött Bécsből Budapestre, s itt hosszabb előadást tartott a teendők felől, melyek a Duna hajózásának kifejlődése s nevezetessé tétele érdekében megtennünk kell s ez által fölhitva az ország érdeklődését egy fontos s fájdalom már rég nyugvó kérdésre, másfelől meg mint bevégzett ténny jelentették, hogy monarchiánk belgrádi képviselője elment Nisbe, hogy ott a szerb fejedelemmel s kormányánál meg tárgesse a Szerbországgal való vasuti csatlakozás kérdésének gyors megoldását. Lássuk röviden, miben áll e két ügy jelentősége:

A dunai hajózás kérdése a magyar gabona és versenyképességével függ össze. Mit láttunk ugyanis? Az amerikai buza sorozta ki Európa nyugati részeiből a magyart. Pedig Amerika sokkal, de sokkal messzebb van onnét. Hanem a távolságot sikerül elenyésztetni a vízi szállításnak a vasutinnal sokkal olcsóbb volta által. Ekkép az amerikai buza olcsóbban jut az illető helyekre, mint a magyar, ez által olcsóbban is lesz adható, s minékünk hátrálnunk kell. Az tehát a feladat, hogy a magyar terményeknek vízi ut nyitassék, s arra csak egy mód van: a Duna hajózhatóvá tétele úgy, hogy a Budapesten hajóra tett termények, ugyanazon hajón juthassanak el a legtávolabb nyugatig is. Erre két út van: a Duna feléle s a Duna fölfelé. Suez tanár mind a kettőt mellett beszélt s azt tartotta szükségesnek, hogy a Duna hajózása a Fekete-tenger felé a vaskapun át megnyitassék, más rész pedig a Duna nagy csatornákat által az Elbével, Rajnával, Majnával s ezek által ismét az éjszaki tengerrel összekapcsolassék úgy, hogy Budapestről, de sőt magától a Fekete-tengerről, a hajók egyenesen mehetnek át az Éjszaki-tengerre, s onnan tovább az egész világra.

A másik, a közelebbi jövővel szinte jobban összeforrt kérdés Szerbországot s csatlakozások valóítására a berlini szerződés kötelezte. Csak hogy Szerbországnak nem az az ország, hogy elváltat kötelezettségeit amugy szép szerével teljesítse is. A berlini szerződéstől fogva eltelt már isten jóvoltából másfél esztendő, Szerbországnak szedi az adót az általa akkor nyert területeiről, sőt még országgyűlése székhelyét is áttette oda, de arra, hogy vasutait kiépítse, nem hajlandó. Ehez nekünk is fontos érdekeink fűződnek. Abban e perczen, melyben a szerb és bol-

gár vasutak egyrészt Törökország, másrészt Magyarország közt helyreállítják az összeköttetést: Konstantinápolyban s az egész keletnek legrovidebb útja nyugatfelé hazánkban keresztül lesz. Egy világforgalomnak megnyeréséről van itt szó, s Szerbia ép azon mesterkedik, hogy az ebből Magyarországra haramló előnyöket mentől tovább halogassa. De nem fogja sokáig halogathatni, mert a külügyi kormányának lesznek eszközei arra, mit szép szerével nem akar, rá is kényszeríteni őt.

Boszniaiban és Hercegovinában a helyzet a lehető legkedvezőbb, mindenesetre kedvezőbb, mint kezdetben várható volt. A kormány és lakosságok közt a viszonyok kiegyelöltek. A mohamedánok kijelenték, hogy nem nyomtatnak el, hanem civilizáltak elvek szerint kormányoztatnak. A keresztények általvalok azonban némileg elszűntek, a mennyiben nem tűri a kormányzat, hogy most ők nyomjanak el másokat, miután ezelőtt őket nyomták el.

Ezenfelül az occupált tartományokból érkező megbízható jelentések azt constatalják, hogy az ott történő konfliktusokat majdnem kivétel nélkül keresztények és nem mohamedánok idézik elő. Mindazon hírek, melyek azt állítják, hogy az osztrák-magyar kormányzat Boszniaiban valóságos rémuralmat idézett elő, alaptalanok. Az ugynevezett bosnyák deputatio tagjai, kik most Konstantinápolyban tartózkodnak s ott állítolag arra gyűjtenek pénzt, hogy hirtorsosaitak az idegen járom alól fölmentsek, mind olyan emberek, kik kegyetlenkedéseik miatt kénytelenek voltak Boszniából távozni, hogy a halálbüntetéstől megszabaduljanak. Ezen emberek minden megbízás nélkül járnak el és czejúljak nem egyéb, mint hogy a monarchia ellen gyűlöletet szítsanak. Tudvalevő, hogy Törökország, ha csak távolról azt hitte, hogy a mohamedánok elnyomatnak valamely Balkán-államban, azonnal felszólalt, de Ausztria-Magyarországgal szemben ezt nem tette. Ez a legjobb bizonyíték a mellett, hogy a deputatio panaszai alaptalanok.

Olaszország. Mint Rómából jelentik, ott Victor Emanuel halála évfordulójának ünnepére új tündetésekre készültek. Azt mondják ugyanis, hogy a Trentinóból és Triesztből „emigráltak“, minthogy azzal vádolták őket, hogy a rendet Olaszországban megakarják zavarni és ezen állam nemzetközi viszonyait kompromitálni önkényi lemondatt arról, hogy a tervezett tündetésekben részt vegyenek. Ezen jelentések czejúla valószínűleg az, hogy lehetőleg eltörölje azon rossz benyomást, melyet a Rómában legutóbb történt események előidéztek, s egyuttal kilátást akar nyújtani arra, hogy az agitatorok ezentul a nemzetközi viszonyoknak inkább megfelelő magatartást fognak követni a mi épen Olaszország érdekében is kívánatos volna.

Franciaország. A francia kormány rettenetes erélyvel, minőt csak a hírhedt Broglie kormánytól tanulhatott, purificálja a hivatalnoki és bírói kart, minden állítolag kétes köztársasági érzelmű elemőt. Szigora minden mérsékelt párt körében visszatetsztést szült. Különösen a bonapartisták ellen irányult haragja. Híre jár, hogy a kormány a törvényhozás elé javaslatot akar terjesztetni, mely megtiltja Napoleon hercegnek a Franciaországban való tartózkodást. Más hírek szerint nem a kormány, hanem a szélső bal akar ilyen javaslatot előterjesztetni, mely nemcsak Napoleon, hanem az összes orleansi herceg ellen fogna irányulni.

Oroszország hadi készüléseiről monarchiánk ellen egy bécsi lap levelezője a következőket írja: „Épen most jövök Oroszországból. — Tömerdek haderőt indítanak az osztrák határ felé. A nagyszámú lovasságot egy hónap óta napról-napra szaporítják és Dubno, Luk, Osztroo, Zitimir és Kamenitz határvárosokban helyezik el. Legfeljebb 60 ágyút láttam vasutára rakni, a kurszki indóházban 100 ágyút láttam Lovriszba expedálni. A kivi várbán száz meg száz katoná és paraszt dolgozik. Minél közelebb jutunk az osztrák határhoz, annál több a tüzérségi szállítmány. Zdobnuban 150 lafetta és löszeres szekér áll a sineken. Kiev, Csernigov, Volhinia, Podolia és Cherson kormányzóságokban a katonaság a városokban van összpontosítva.

HIRHARANG.

Az ujoncozás. A hivatalos lap a múlt héten közlé az idej ujoncozásra vonatkozó miniszteri rendeletet. A közeledő ujoncozásra az 1860.- 1859- és 1858-ban született hadkötelesek hivatnak be. A hadkötelesekről szóló kimutatásokat jan. 30-ik kell betérjesztetni ugyszintén a sorozó bizottságok névsorát is. A távollevő hadkötelesek kipuhatolása végett a bizottságokat febr. 25-ig kell megalapítani. Különben a többi szabályok érvényben maradnak.

Figyelmeztetjük olvasó közönségünket, hogy Szathmári Ákos főgymn. tanár f. hó 18-án (vasárnap) délután 5-kor tartja harmadik természettani előadását. A kísérletekkel egybekötött előadás tárgya az erőtlan köréből lesz véve. Ezen és az utolsó előadásra egy forintért válthatók jegyek a gymnasium igazgatójánál.

Bál. A helybeli tűzoltó-egyesület saját önségélyző alapjának gyarapítására a casinó helyiségében f. hó 31-én nyilvános táncvigalmat rendez. Külön meghívók nem küldetvén szét, a nagyérdemű közönséget lapok útján figyelmeztetjük s kedélyesen igérkező és jótékonycélu bála.

Jótékonycélu bál. A helyben állomásozó Scudier-féle 29. tartalék-erzed a casinó helyiségében folyó hó 24-én jótékonycélu és zártkörű bált rendez, melynek tisztá jövedelme az ő felsége Erzsébet magyar királyné védnöksége alatt álló vöröskereszt-egyesület alapkövének gyarapítására fordítatik. E bál, mely elite-bájaként közt eddig minden évben a legfényesebben sikerült, nemes czéljért az idén is fényesnek ígérkezik.

A helybeli kereskedő ifjuság egylete zártkörű táncvigalmat a farsang végén fogja megtartani. Ezen elite-bál a carneval egyik legdiszesebb és legszebbike szokott lenni, s az idén annál diszesebbnek ígérkezik, minthogy a bálók rendezésében ez évben igen szűkölködünk. Felesleges az alkalomra a casinó diszes termet közönségünk különös figyelmébe ajánlani, hiszen a fesztelen jó hangulat e bálban soha sem szokott hiányozni.

A casinó tisztújító közgyűlése f. hó 11-én reggel tartalt meg, melyen Dr. Plechl Szilárd főorvos ur a múlt évekről beszámoló beszédet tartván, az igazgatósról lemondott. A közgyűlés Mihájlovics Miksa urat, mint a casinó legöregebb tagját egyhangulag korelnökségre felkérve, a választást megejti, melyen a következő urak választattak meg: I. igazgató Kulifay Lajos, polgármester; II. igazgató Filkovich Boldizsár; pénztárnok Keresztury Sándor; ügyész Kéler Ákos; könyvtárnok Obelecz József; jegyző Rónay Jenő. — Választmányi tagok: Steinbach Antal, Kellner Ede, Dr. Plechl Szilárd, Mihájlovics Miksa, Menczer Mihály, Poroszkay Béla, Bielek Vilmos, Fuchs Sebő, Pollák Armin, Popovits Peczy Sándor, Eisenstädter Ignac, Kovács Ágoston; egyuttal kihirdetett, hogy négy hét múlva rendkívüli közgyűlés lesz, melyen az igazgató programját kifejti, hogy mi módon és mely eszközökkel lehetne a hanyatlásnak indult casinó ügyén lendíteni.

Népesedés. E hét folyamán városunkban született 9, meghalt pedig 11.

A néhány nap óta beköszöntött farsang tulajdonképp csak szombat este vette kezdetét a kisdudovoda javára a „Pest szalloda“ termében rendezett bállal, melyre német nyelvű falragaszokkal invitáltak meg a közönséget. — No ugyan szépen germanizálunk; nem is jelent meg valami nagyszámú közönség e balon, készülődvén az a rövid farsang miatt egymást sürűn követő elite bálókra; melyek közül már kettőt jelezünk.

A szent-györgyi póstarablás ügye nagyon mulatságos fordulatot vett. Amint a tárgyalásból kitunt, a betörők nem a cassát akarták megrabolni, hanem a póstamester női cseledeit akartak éjjel meglátogatni, kik időközben azonban gazdájukkal szobat cseréltek. Valóságos molérei scena lehetett.

Verhovay Gyula a „Függetlenség“ szerkesztője és br. Majthényi közt f. hó 11-én a pesti lövérsenytérén véres kimenetelű pistoly-párbaj volt, melyben Verhovay súlyos sebet kapott. A megdöbbentő tetnek indoka az az annyszor emlegetett kisbirtokosok földhitelintézetének affaireje volt.

A magyarosodás érdekében. Körösi József, a fővárosi statisztikai hiv. igazgatója, a magyar nyelv terjesztése körül érdemeiket szerzett tanítók jutalmazására, egyezer forintot alapítványt létesített. — Hadzsics Achil, házár-földi körjegyző késznek nyilatkozott mindaddig, mig a nevezett község jegyzője lesz, egy az évi vizsgálat alkalmával a magyar nyelvből legsikeresebb eredményt felmutatni képes községbeli német ajku tanuló, egy arany jutalomban részesíteni. A vallás- és közoktatásügyi miniszter, nevezetteknek hazafias áldozatkészségükért, elismerését fejezte ki.

Érdekes bárd. Volt alkalmunk, írja „Függetlenség“, látni egy bárdot, melyet egy ismerősünk jó pénzért s szóért vett meg egy volt bécsi hóhértől, ki azt egy bécsújbeli collegjától kapta. A hatalmas bárdot, mely egészen a XVI. század jellegét viseli magán, sok ideig a bécsújbeli régiségárban őrizték és így az a feltéves nagyon valószínű, hogy e bárdal végezték ki Zrinyi és Frangepán magyar hősokeket. A bárd hossza 111 cm.; a bárd 85, a fogantyuja meg 26 cm. A pompás kétélű bárd fényes aczéllal készült és 7 centiméternyi széles. Látszik rajta, hogy egykori birtokosa mint szemefényét őrizte. Teljesen ép, egyetlen egy csorba sincs rajta, most is olyan éles mint a borotva. A fogantyú belső lapján: Fiat iustitia et perat mundus latin szavak, valamivel feljebb: Fierchte gott, Thue Recht, scheje niemand német szavak vannak véve. Ezen kívül egy Dürer Albert módjára készített szép kereszt van bevésve Krisztusnak e szavaival: „Heit wirst du noch bey mir sein in Barateis.“

A kőrmöczi bányáomlások. Zsigmond Vilmos bányamérnök visszaérkezett Kőrmöcztől, azt a jelentést tevő, hogy e városban a városházán, plébánián, érseki házon s főleg a főtemplomnál előállt aggasztó repedéseket kétségkívül a talaj süllyedése okozta s ennek oka nem lehet más, mint az ottani bányák mivélése. A házakat vaskapcsokkal kellett összefogaltatni, a bolthajtásokat famenyvezettel pótolni, a főtemplomot pedig minden oldalról meg kell támogatni s a bányák tüzetes megvizsgálása és megmérése után lehet megállapítani: vajjon e templom fentartható lesz-e továbbra is.

Cleopatra második tujét, azt az obelisket, melyet Alexandriában Augustus Caesar templomával szemközt Kr. e. 22-ben felállítottak, szerencsésen leterítették és egy gözősön Amerikába szállítják.

* **A dyphtheritis** a déli vidéken egy idő óta ismét nagy mértékben dühög és szedi áldozatait. Számos anya virrasztva ül gyermeke ágynál és retteg a gyilkoló bajtól, melyről Hugo Viktor mondja: Le croup, monstre hide, épervier des ténébres.

* **Weiss Julian** Temesvárról a „Magazin für die Literatur des Auslandes“ című európaszerzői lap mult évi folyamának november számában egy cikket közölt a magyar dramáról, különösen a népszínműről. — Ebben a legvastagabb tudatlansággal és malitvával, mint olvasóink a fővárosi lapokból olvashatták, azt állította, hogy a magyar népszínmű teljes hanyatlásnak indult, a színpadról a közönséggel elterjedt népdalok (!) pedig a legnagyobb mértékben izléstelenek és durvak. — E cikk annak idején az egész magyar sajtó indignációját kellette fel; mire a szerző a nevezett lap legutolsó számában egy második cikket eresztett meg, melyben példátlan szemtelenséggel állításait nemcsak újból ismételti, hanem a magyar irodalmat és sajtót a valóságos pofon is csapja. Nincs szerencsénk ismeri a tudós urat, de cikkkezését tekintve, aligha tévedünk, ha valami revolver-journalistának tartjuk.

* **Tréfaból halál.** E hó 4-ikén a halmaji (Szikszó mellett) vasúti őrnök Zechmeister Janosnak vendége volt; többek közt egyik kollégája feleségével. A házigazda jókedvében kerekedett tanczra saját nejének nem csekély bosszúságára. Miután az asszony nem hagyott fel feltékenységéből származó éles megjegyzéseivel, a férj lekapta a falról puskáját, melyről azt képeze, hogy nincsen megtöltve, mondván: — Elhallgass mindjárt, mert különben lövök! — Mire az asszony nagy nyelven: — Banom is én, akár agyon is löhetsz! — Alig ejtette ki a szavakat, maris eldőrdült a fegyver és az asszony szívére találva, halva rogyott a földre.

* **Részeg sirásó.** Botrányos eset történt Szatmaron. Ajátos énekek kísérték ki közelebb a gör. kath. egyház temetőjébe Bölskövi Kalmán ottani vendéglős holttestét. Midőn a halottas-menet temetőbe megérkezett, hiába keresték a sirt, a hova a boldogultat elhelyezték, mert a sirásó nem ásta meg. — Keresték a sirásót, de sehol se találták; végre jött egy kis leány kislit szemekkel és tudt adta a jelenlétnek, hogy „részeg a sirásó“ azért nem ásta meg a megrendelt sirt. Éjjeli tizenkét óra volt, mire a kisenvedett hamvait eltakarították. A sirásót hűvösre tették.

* **A mint a Párisban megjelenő „Gaulois“** oltassuk a meteorológusok az eddigienél is kegyetlenebb hideggel biztatnak, szerintök e hó 13. és 14-én Párisban 30 fokú hideg lesz. A szénégetők, fakereskedők és a korcsolya sport kedvelői még szép napokkal kecselgethetik magukat; hogy azonban a többi halandó árva fejére mi várakozik, azt a jó ég tudja.

* **Vasut a Saharán.** A francia kormány nem rég 600.000 frankot tűzött ki egy a földközi tenger partjaitól Szudánig terjedő vasút tervezetére. A mi tehát az előtt a mesék országába tartozott, most komoly tárgyalások alapjává lett. Egy Paladini nevű olasz, ki sokáig Afrikában élt, már 1867-ben közzé tette egy vasút tervét, mely Biskráról Kachnágig terjedt volna a nagy pusztán keresztül, s kiemelte azon kereskedelmi előnyöket, melyek abból a francziákra, angolokra, németekre, olaszokra, belgákra és portugáliákra hárulna. Tervezetében mindenekelőtt kikelt azon téves nézetek ellen, melyek a pusztáról forgalomban vannak, s hivatkozva azokra, azt állítja, hogy a homokban gyakran már 10 lábnyi mélységben vizet találni, melyek segítségével virágzó állapotba lehetne hozni e 10 millió négyszög kilométernyi területet, mely egy millió négyszög kilométerrel nagyobb mint Európa. Ez azonban csak akkor történhet meg, ha e terra incognita vasut által a világ forgalmának megnyitnának. A francziák által Algírban tett kísérletek alapján, kik alig 16 év alatt 250 kilométernyi területen 110 artézi kutat furtak, s ezek segítségével Biskráról Fuggurthig termékeny vázokat varázsoltak elő, bebizonyítja Paladini, hogy 400 millió frank költséggel 10.000 artézi kutat lehetne furni, melyek minden perczen 11 millió liter vizet adnának. Ily víztömög 200 millió palmafát lehetne ültetni, s ezzel mintegy 12 millió négyszög km-nyi pusztát területet kertile változtatni. Ez lehetővé tenné 3 millió munkás lakos letelepítését; e módon 3 milliárd bruttó bevételt, s ebből 7—8 millió tiszta jövedelmet lehetne elérni, mely 20 év alatt körülbelül 20 milliárdra növekedik. A palmafá ugyanis 10 év alatt eléri termékenységének maximumát, melyet aztán 100 évig változatlanul megtart. A datolya volna a főkivitel cikk, melyet aztán buzáért vagy bármely egyéb cikkért be lehetne cserélni.

* **A dohányzás** a mult évben Németországban 176 és fél millió forintba került. Több mint 100.000 tonna dohányt fogyasztottak el, 29.000-ét szivarnak készítették s 8000 burnót maradt. Egészen véve 7 milliárd szivart szívtak el, úgy hogy a dohányzók számát 10 millióra véve, egyre-egyre naponként 2 szivar esett. A fölhasznált dohánynak egy harmada került ki az országból s különösen a déli tartományokból. A dohánygyártásnál ezentul — Bismarck tanácsára — cseresnyefaleveleket is használnak.

* **Hogy vitakoznak az orosz tudósok.** Szentpétervárott ez idő szerint a természettudományok kongresszusa tartja üléseit. Az élelteni szakosztály egyik ülésén vezetés botrány történt, melyről egy ottani lap czeke írja: Miután Tarkhanov tanár előterjeszté je-

lentését a „merész“ rendszerről — a hogy maga nevezte — melyet az ember véreben létező vérgolyócskák meghatározására használ s kísérleteiről statisztikai adatokkal szolgált volna, Csirjev tanár lépett fel s bírálat alá véve az előtte szóló rendszerét, néhány következtetését tarthatnának nyilvánítá. Mindkét szónokot lelkesen megéjlenétek. Amde egy Baksz nevű tudós urban második opponáló is akadt, ki oly hangot használt, minő az ily tiszteletreméltó gyülekezetekben legkevésbé sincs helyén. Kifejezéseiben éles, alakjában maliciosus és gonnyos volt az elmondott beszéd, melynek rövid értelmét a következőkben foglalhatni össze: „Uram! Csirjev ur bebizonyította önök előtt Tarkhanov ur rendszerének téves voltát, minőfolyva nem akarom e naiv rendszert újból analizálni, csak megakarom önökkel érteni, mennyire neveléséges dolog az, ha valaki a legkomolyabb és legnehezebb kérdések megoldását saját ábrándjai szerint eszközözi.“ Baksz ur ezután a tablához lépett és valamit rajzolni kezdett. Erre felemelkedett Tarkhanov, kijelenté, hogy meg van szörve, s elhagyta a termet, anélkül, hogy figyelmere melláta volna a rokonszeny nyilatkozatait, melyek az ő személyét illették. Nagy zavar keletkezett s az „elő! elég! szükségtelen!“ stb. kiáltások arra kényszeríték Baksz urat, hogy beszédét félbeszakítsa. „Es ez — jegyzi meg az említett orosz lap — a tudósok gyülekezetében történhetett meg, melynek fenye az egész emberiséget volna hivatva bevilágítani.

* **A Temes hidja.** Ság mellett a Temes szabályozása alkalmával 5 évvel ezelőtt épített vas hid akkor oly alacsony épült, hogy most, mint a „N. Tem. Ztg.“ írja, 160 cm.-rel magasabbra kell emelni. A költség 70.000 forint tesz, melynek fedezése végett az osztrák államvasut társulat, a Temes-Bega szabályozó társulat és a kormány közt hihetőleg pörre fog kerülni a dolog. Ekkor hihetőleg majd ki fog derülni, hogy kik voltak azok a mérnökök, a kik azt a hidat mostani állapotában is elég magasnak találták.

* **Ez is farkaskaland.** Egy Bihar-megyei községben hire futott, mikép a falu halárán farkasok tanyáznak. A jegyző és a postamester azonnal vállalkoztak, hogy megszabadítsák a falut a szörnyű veszedelemtől. El is indultak töltött puskákkal felfegyverkezve, lőttek is egy bozontos állatot, de őh fátum! midőn hazavitték, akkor vették észre, hogy a rektor uram fekete kutyája ellen harcoltak oly kegyetlenül és győzelmesen.

* **A legnagyobb hidat Európában** most építik Oroszországban a Volgan át Samara kormányzóságban a szibériai vasut számára. — A folyó itt az ősi áradásoknál 4 werstnyit széles s a hid 85 láb magasságú tizenkét nagy oszlopon fog fölállítani.

* **Blaháné a magyar közönségről.** Blaháné asszonytól érdekes csevegést közöl a „P. Hirlap“, egy e laphoz intézett levél alakjában. A levelben Blaháné a többek közt ezeket írja: Nem is hiszi ön, mily hálas vagyok a közönség jó indulatáért. Minden egyes taptot, minden virágzatát, minden „eljnt“, a mit ez életben kaptam, szeretném kamatostól visszajelenteni. Mert nincs ám az az elkényeztetett énekesnője a világnak, a ki nem szívesen hallná a tetszészajt és nem fogadná örömmel a koszorukat s bokrétaikat. És ha van, úgy bizonyítom nem én vagyok az. Mert gyermek módjára tudok örülni, ha az mit szerény tehetségem nyujthat, megnyerte a közönség tetszését. Csak hogy fájdalom, én nagyon kevéssel bírok, hogy hálatom kellőleg kifejezhessem, aztán nem is tudom, hogy kik a hitelezők... majd utóljára még bepörölnék... ez lenne szép dolog. Felhatalmazom Önt kedves barátom, hogy ha találkozik egyikkel-másikkal, kinek kaméliát, rózsát, taps és éljen tőkével tartozom, kérje őket türelmre és elnézésre. Mondja nekik, hogy beszerem követelésük alaposságát, nem tagadom, hogy örökös adóssuk maradok, de annyi kincset, oly sok milliót pazaroltak reám az említettekben, hogy soha, de soha sem leszek képes őket kielégíteni. Mondja nekik — kérem szépen — hogy tőkéjük elveszett, örökre elveszett, azt az én telhelten tapsvágom és éljenszomjam elnyelte és most ott nyugszik szivem feneékén. — Virágokból pedig egy emlékpiramist emeltem, haalemelet a jó közönség részére. — Ott van az szalonomban, hiszen láthatta, szememet mindennap rajta pihentetem, mindennap olvasom a lecsüngő szalagokon, mily kitüntető szeretettel viseltetik irántam a közönség Magyarországon minden városában és legfőképpen Budapesten. — E piramis napról-napra gyarapodik, szélesedik, emelkedik épen úgy mint az én szeretetem és hálam a kedves közönség iránt. Mondja meg tehát hitelezőimnek, hogy ilyen körülmények között legjobb lesz egyezésre lépünk. — Tudja: veszett fejszének a nyele! Ha már nem julhatnak tőkéjükhöz. (Én, édes istenem, hát hogyan kívánhatnák azok a tisztelt hölgyek és urak ott a páholyokban, körszékében és karzatán, hogy nekik tapsoljak és éljenezek... képzeltel ön olyat, hogy az egész közönség a színpadon játszik énekel, én pedig a nézőtérén, egyes egyedül tapsolok, ujrázok és virágokat szorok?) tehát ha már a tőke elveszett, mondja nekik, jöjjenek a népszínházba a kamatokért. Bármikor és bármennyien jönnek is, mindegyikük számára van egy mosolyom, egy üdvözöl, hálas pillantásom, egy mókám, egy nótam... Nem elég ez? Azt hiszem hogy izzósor kamatokat fizetek, de hidje el, szivem verít is odaadám hiszen az is éretült dobog és hevel.

IRODALOM.

Uj zeneművek. Baborszky és Parsch zeneműkereskedésében Budapesten megjelent: Rakoczy induló. Ábránd zongorára és hegedűre szerző Huber Karoly. Ára 1 ft. 50 kr.

„**Képes Családi Lapok.**“ Alig egy éve, hogy Mehner Vilmos budapesti könyvkiadó ezen cím alatt, szépirodalmi és ismeretterjesztő képes lapot indított meg, — s az már is oly elterjedésnek örvend, minőnek hason irányú vállalat e honban eddig még nem örvendett. Dús tartalma, kitünő kivitelű képei, változatossága és hasznos időtöltésül szolgáló különfajú talányai s általában kifogástalan szerkesztése által oly helyet vívott ki magának, mely fennállását sok időre biztosítja. — Tekintve azon szűz elsőfizetési árat és olcsónak nevezhetjük. — A most megindult új évfolyam is a nők részére megbecsulhetlen ingyenes divatlappal, színezett divatképekkel és szabásmintákkal bővítettett. E rendkívüli kedvezmény csupán azon nagyművű partolász által lön lehetővé, melyben e lap eddig is részesült. Első évfolyama 7000 példányban kelt el, — de reméljük, miszerint előfizetőinek száma rövid idő múlva megkészszerződik. — Az új évfolyam eddig megjelent számai valóságos minta példányok, úgy tartalom mint kivitel tekintetében. — Aki bővebben akarja e jeles, igazán partolászra méltó szépirodalmi vállalatot megismerni, az ne sajnálja a fáradságot és forduljon a kiadóhivatalhoz, mely készséggel küld mutatvány számot Megjelenik Budapeston Mehner Vilmosnál. (Kalap utca 4. sz.)

A „**Vadász-Ujság**“ legutóbbi száma már gr. Zichy Imre és gr. Kreith Béla szerkesztésében jelent meg. A jelesen szerkesztett élénk sport lap számára Vastagh György kitünő festésünk új czimképet rajzolt, mely egy kompozíció, mint kivitel tekintetében a művész egyik legsikerültebb rajzának mondható. A lap 5-ik száma sok képpel s gazdag és érdekes tartalommal jelent meg. Előfizetési ára a havonként háromszor megjelenő lapnak egész évre 5 ft., mely a kiadóhoz, b. Mednyánszky Árpád és Eggerszöghy Sándorhoz küldendő (fürdő-utca 4. sz.)

Közzgazdaság.

A **magyar ipar méltánylása.** Dr. Rómer Flóristól a következő figyelemreméltó sorokat olvasuk a „Bihar“-ban: Mintegy 30 éve annak, hogy a pozsonyi kamara egyik kiállítás számára Dr. Pantosek hazánkfiától állított ki arany és ezüst római érmeket, melyek mint gyönyörű példányok lenyomatai, nemcsak egészen pótolák az eredetieket azon a helyen, a hol ilyenek nem volnának, vagy e példányok hiányoznának; hanem épen csak azért is igen becsesek, mivel üregből voltak, a mi csak akkor tűnik föl, midőn kézbe vétetnek, s leéskor eltörnek, melyek ennél fogva a vizsgálat magát soha sem csalhatják meg. Ezekről értekeztek, s ezeket főképpen tanulási — leginkább pedig római történelmi — czélokra mutatja be és ajánlja Ernst igazgató Bécsben a numismatikai társulat decemberhavi ülésében. — Ugyanott mondja, hogy ezen lenyomatok Zahn úr zlatnói, magyarországi gyárából valók; de én azt hiszem, hogy alkalmasint egyeredetűek az opalizáló üvegnummékkel, vagy az ujabbrói vassdiátrétmunkákkal, melyeket a fentebb említett, de rendkívül szerény doktor talált fel — és készítet is. Már egyszer irtam is egy más lapban, hogy ezen magyar találmányokat érintsem; mivel, másutt a hol több pénzzel rendelkeznek, ezt felemlíteni elfelejtették; és lesz talán idő, midőn e szegény nemzetnek senki sem fogja ezt tulajdonítani. Másutt ajánlják az ilyen éremleenyomatokat az iskoláknak, mint olvasókat, mint igen czélszerűeket; nálunk ki fogják talán nevetni a feltalálót, ki köztünk él; és majd idő múlva mint a külföldről importált tárgyat, mohón fogják venni és mint idegen találmányt fel is dicserni.

APRÓSÁGOK.

(A párisi koldus) Szt. Rókus templomnál január 1-én egy vak koldus hangosan kiáltja: „Könyörüljétek egy szerencsétlen vak emberen két gyermek atyján!“ Tegnap egy Párishoz közel fekvő helység indobánál ugyanazon koldus rimánkodik: „Könyörüljétek egy szerencsétlen vak emberen négy gyermek atyján!“ Hát neked egy hét alatt két gyermek született? kérdezi egy úr, ki Párisban alamizsnát adott a koldusnak.

Nem, jó uram; de lássa Párisban olyan drágaság van, hogy két gyermek elegendő arra, hogy könyörület indítsak; vidéken négyre van szükségem.

A rendőrség befogott egy ismeretes tolvajt, kinek szép fekete szakála volt. A rendőrségi tollnok a vallatás közben felkiált: „Az istenért, ha mindezt elkövette olyan fekete lehet lelkiismerete, mint a szakála.“ — „Ha csak a szakál szerint becsüljük meg a lelkiismeretet, akkor magának épen semmi lelkiismerete sincs,“ válaszolt a hűvösre csukott.

Egy asszonyság butorokat ment vásárolni, a többek közt egy éjjeli szekrényre veti szemét, de árat sokallja. A kereskedő eldicseri e butoradarabot, hogy milyen kitünő a fája, a máza, a lakatja.... „Hagyjon fel vele,“ mondá az asszonyság, „nem tartok benne olyasmint, minek ellopásától félnem kellene.“

Egy önkényes, ki kereskedelmi akadémiát végzett, tiszti vizsgálatra jelentkezik. A vizsgálat azt kérdezi tőle a földrajzból: „Merre van Java?“ — „Nem tudom.“ — No de hát mit szolgáltat Java? — Hallgatás. — „No hát honnan szállítja ajava a kávé?“ — „Oho, azt már meg nem mondhatom... az üzleti titok.“

Egy asszonyság házi körében estenkint felolvasni szokott gyermekeinek, hogy ezeket mulattatva oktassa. Egykor a földrajz volt a sor. Az asszonyság olvassa: „Déli Amerikában vannak olyan kegyetlen rabszolga-kereskedők, kik az emberek legszentebb köteleit sem tisztelve, a házasaikat elválasztják és egymástól távol fekvő vidékekre adják el.“ — „Jaj istenem,“ mondá sóhajtva a szintén figyelmesen hallgató férj, „beh boldog ország lehet az! Miért is nem vagyok rabszolgája ama dicső Délamerika embertelen rabszolga kereskedői legkegyetlenebbikének.“

Kérdezi a tanító a falu legöregebb diákját: „Miből készült fiam a kabátod?“ — „Gyapjúból mester uram.“ — „Ki szolgáltatta a gyapjút?“ — „A birka.“ — „Micsoda baromjóságnak köszönheted tehát kabátodat?“ — „Édes apának,“ válaszolá a falu leendő böcese.

„Hallod Istók, ha a bor literje 20 vasba kerül, mennyibe kerül 2 liter?“ — „De iszen nem is kapok bort,“ válaszolt a gyerek.

— No Jankó, mond csak, mennyi három meg három? kérde a tanító. — Hat. — De hát mennyit tesz három meg öt? — A gyerek hallgat. — No Jankó, gondold meg csak. Ha anyád a fölöstökömré öt krumplihoz még hármat ad, hány krumplid van? — Hát épen elég.

Hogy vándorolt új évkor a malacz. Pere volt egy falusi atyafinak, hogy ügyét hathatósan támogassa, malacot küld az ügyvédnek ajándékkul. Ez azonban okos, számító ember volt, észlelvé legyőzte a nyomrást; a malacot hízogó névjegy kíséretében elküldte orvosának, ki a szakácsnéval vitett harcz után jobbnak látta ismét egy szorgalmas betéget megfizetelni vele. Ennek a fia gyakornok volt valamely adófelügyelőség-nél. Nem volna-e jó, ha ezt a pompás malacot elküldd fiam elüljárójának. Úgy is lesz. De ez is okos ember ám. Van neki egy gazdag néneje, kinek örökségére nagyon számít. Le is kötelezem gondoló magában, meg aztán meg is hi ebédre. Kertős rebach. Oda vándorol tehát a malacz; a gazdag néni azonban meg nagyon le volt kötelezve sógorának; elküldi tehát ennek. Fajdalom ennél sem maradhatott meg az izletes malacz; rokonsáival folytonos perben volt, áhitoztak vagyona után. Bármennyire is nyalta száját az izletes falat után, a malacot utnak ereszti ügyvéde részére. Történt pedig, hogy ez épen az első ügyvéd volt, kitől a malacz utnak inditva reggeli 7 óratól 12-ig vándorlott.

Jó a falusi paraszt a városba, hol épen ez időtájban színeszek telepedtek meg. Megállya az egyik utca-sarkon, olvassa a plakátot. Végre nagy nehezen kibetűzi, hogy „Ma Robert örög.“ — „A ha, most tudom csak, ki robotol helyettünk.“

Pipórczi asszony nagyon szerette férjét. Ez egykor a Tiszára ment, honnan sohse is jött vissza. A lánkodó asszony következő fölírású sarkóvet állít emlékének. „Itt nyugszik Pipórczi Jankó teste, ki a Tiszán elveszett és azóta föl nem találtatott.“

Egy censor kérdi a vizsgálaton egy jogásztól, hogyan osztályozná jogilag a fő- és mellékterjagkat. Ez hallgat, a tanár segítni akarván rajta, példát hoz fel. „Nos például, ha ön a zsbárusnál kabátot vesz és ennek belésében egy ezer forintot talál, mi az?“ — „Hát ez szerencse“ — és megbukott.

Egy amerikai lap a mult napokban e következő hirt közölte: „Ha Bibó Samuel Stern Samuel urnál, lakik Liverpool város Paradiesom-utczájában személyesen jelentkezik a gyerek ir, örvendetes hírből részesül. Felesége meghalt.“

Mi az élet? — Valamely agglegény ezt írta naplójába. „Mi az élet?“ — Hát az élet gomb, melyen örökösön hajszál függ.

„Hát ezt a gyereket keresztelteti meg Tamási úr?“ kérde a sekrestyés. „Igen is, ez az.“ — „De hallja ez a ma született gyerek nekem nagynak látszik.“ — „Nekem is,“ mondá nézgetve a keresztapa. — „Jézus Mária,“ kiált fel a gyerek apja, „komám uram a tavalyi gyereket csipte meg.“

„Hallotta már,“ mondja X. Y. barátjához, „minő szerencsétlenség érte a mi B. barátunkat; haja az éjjel megöszült.“ — „No lám,“ mondja a másik, „felesége a szerencsétlenségben túl tett rajta, és az éjjeli tánczvigalomban az egész vendégjáték elvesztette.“

10069. sz. k. i. 1879. **Hirdetmény.** (10—11)

Aldóított hivatal részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Nagy-Becskerek városának 1880. évi költségvetési előirányzata az 1871. évi XVIII. t. cz. 115. §. értelmében f. hó 10-től kezdve 15 napon át a város összes lakossága részéről leendő betekintetés végett a városi számvevői hivatalnál nyitva tartatik.

A polgármesteri hivaltól Nagy-Becskereken, 1880. évi január 8-án.

Kulifay Lajos,
polgármester.

3. 10069. **Rundmachung.**

Von Seite des gefertigten Amtes wird zur allgemeinen Kenntniß gebracht, daß das Budget der Stadtgemeinde Gr.-Becskerek pro 1880 im Sinne des G.-Art. XVIII, §. 115, vom Jahre 1871, durch 15 Tage, vom 10. Jänner l. J. anfangen, zu Jedermanns Einsicht bei der hierfür. Buchhaltung aufgelegt.

Vom Bürgermeisteramte Gr.-Becskerek, am 8. Jän. 1880.

Ludwig Kulifay,
Bürgermeister.

Br. 10069. **Објава.**

Од стране варошког градоначалништва овим се до општер знања ставља, да ће предрачуна за год. 1880. вароши Вел.-Бечкерек по смислу XVIII. з. ч. од год. 1871., §. 115. од 15. јануара о. г. рачунајући за 15 дана свакоме на увид, код ооварошког књиговодства стављен бити.

Од градоначалничког знања у Вел.-Бечкерек, 8. јануара 1880.

Лудвиг Кулифай,
градоначалник.

10474. sz. k. i. 1879. (3—3.3)

II. árverési hirdetmény.

A n.-becskereki e. f. kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint Issekutz Antal végrehajthatónak, Schuvascky Mácza és társai végrehajtást szenvedő elleni 716 frt tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében, Schuvascky Mácza és Maza háznál lefoglalt két 25 frtra becsült barna ló és egy 10 frtra becsült régi kocsiából, valamint a hagyatéki háznál lefoglalt két 30 frtra becsült fakó ló, egy 15 frtra becsült barna ló, egy 10 frtra becsült régi kocsi, egy 6 frtra becsült hibás vaskéből álló ingóságok, az ingatlanokra kitűzött árverés határidejében, az ingatlanok előtt becsáron alul is, azonnali készpénzbeni fizetés iránt; továbbá a szerbíttebei 375. sz. tjkönyvben A. I. (707—708) részlet- és 361. összeírás számok alatt foglalt ház, tartozékai 504 □-ölnyi épülethely, udvar és kertnek 150 frtra becsült feléből, az ugyanott (1385—1386) 1844., 2302., 2756., 3344., 3799., 4251. és 4572. részlet-számok alatt foglalt negyed urb. teleknek 1135 frtra becsült feléből, az ugyanott 4867/298. részlet-szám alatt foglalt 286 □-ölnyi pót-kertnek 12 ft. 50 kr. becsült feléből — és az ugyanott 5325/204. r.-sz. alatt foglalt 200 □-ölnyi kenderföldnek 12 ft. 50 kr-ra becsült feléből álló ingatlan az 1880. évi január 16-ik napján, délelőtti 10 órakor, mint második határidőben Szerb-Íltebe községében megartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fog, ugy mint:

1-ször. Kikiáltási ár a fennebb kitett becsárak, melyeken alul az árverésre kitűzött birtokok a második árveréskor is fognak eladatni.

2-ször. Árverezni kívánók, végrehajtható kivételével, tartoznak az ingatlanok becsárának 10%, vagyis 15 frtot illetőleg 113 frt 50 kr., 1 frt 25 kr. és ismét 1 ft. 25 kr. készpénzben, vagy ovadékképes papír vagy takarékpénztári könyvekben, melyek a megajánlott vételár első részletének lefizetésekor kiváltandók a kiküldött kezéhez letenni.

3-ször. Vevő köteles a vételárt két egyenlő részletben, és pedig: az első részletet az árverés jogerőre emelkedéstől számítandó tizenöt nap alatt, a második részletet ugyanazon naptól számítandó három hónap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 8% kamatokkal együtt ezen kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál előre kieszközött utalvány alapján a nagybecskereki m. kir. adó-, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttani.

4-ször. Vevő köteles az épületeket a birtokba lépés napjával tűzkár ellen biztosítani.

5-ször. Az árverés után azonnal vevő a megvett ingatlan birtokába lép, ennélfogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik.

6-ször. A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni.

Az átruházási költségek vevőt terhelik.

7-ször. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tette, a megvett ingatlan az érdekeltek felek bármelyikének kérelmére, a prts. 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, újabb árverés alá bocsátatni és csupán egy határidőnek kitűzése mellett az előbbi becsáron alul is eladatni fog.

Kelt a n.-becskereki e. f. kir. tszék telekkönyvi osztályának, 1879. évi december 20-án tartott üléséből.

9209. sz. 1879. **Pályázat.** (6—3.2)

Dolova községben a segédjegyzői állomás választás utján az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. §. értelmében betöltendő lévén, a választásra határidőül 1880. évi január 29-én reggeli 10 órája tűzetik ki; ezen állomással egybekötött fizetés havonként 30 ft. és 5 ft. lakbér általán; pályázni kívánók érkelesi és Torontálmegyében leteti

jegyzői szigorlatról szóló bizonylataikat, valamint annak igazolását, hogy magyar, német és szerb nyelvet írásban és beszédben bírják, pályázati folyamodványaikhoz csatolni és azt a választást megelőzőleg három nappal előbb alóírott szolgabírósnál benyújtani felhivatnak.

Kelt a pancsovai szolgabírósnál, 1879. évi december 28-án.

Radosavljevic,
szolgabíró.

5082. sz. k. i. 1879. **Pályázat.** (1—3.3)

Az öregfalvi üresedésben levő községjegyzői állomás betöltése végett a szabályzat ezennel kiiratik, ezen állomással a következő fizetés és illetmények vannak összekötve:

1. készpénz	160 ft.
2. iroda atalány	20 „
3. uti „	20 „
4. örlési „	20 „
5. 800 kéve kukoricaszár helyett	30 „
6. 50 p. m. tiszta búza.	
7. 30 p. m. kukorica szemben.	
8. két öl kemény tűzi fa.	
9. 4 öl szalma és szabad lakás kerttel.	

Magány munkálatok a községi alapszabályok szerint díjaztatnak.

Pályázni szándékozók, kik a hivatalos magyar nyelven kívül a román nyelvet tökéletesen bírják, felhivatnak, hogy törvényszabta módon felszerelt folyamodványait 1880. évi január 20-án mint a választást megelőző napig ezen szolgabíróshoz benyujtsák.

Kelt Csenyén, 1879. évi december 23-án.

Dellimanics Imre,
szolgabíró.

5082. sz. k. i. 1879. **Pályázat.** (2—3.3)

Az üresedésbe lévő Ujvár községi jegyzői állomás betöltése végett a pályázat ezennel kiiratik.

Ezen állomással a következő fizetés és illetmények vannak összekötve.

a) szabad lakás kerttel,	
b) készpénz	400 ft.,
c) iroda atalány	20 „
d) uti „	20 „

magán munkálatok a községi alapszabályok szerint díjaztatnak.

Pályázni szándékozók felhivatnak, miszerint törvényszabta módon felszerelt folyamodványait 1880. évi január 20-án mint a választást megelőző napig ezen szolgabíróshoz benyujtsák.

Kelt Csenyén, 1879. évi december 23-án.

Dellimanics Imre,
szolgabíró.

72. sz. k. i. 1880. **Pályázat.** (9—3.1)

Az üresedésbe jött kis-teremiai (Albrechtsflor) községjegyzői állomás e. f. é. február 7-én tartandó választás utján leendő betöltése végett a pályázat ezzel kiiratik.

Ezen jegyzői állomással következő fizetés és illetmények járnak.

1. készpénzbeli fizetés	144 ft. o. é.
2. tiszta búza	48 pozs. mérő.
3. szemes kukorica	12 „ „
4. árpa	12 „ „
5. kemény tűzifa	4 öl. „
6. jó minőségű szalma	5 „ „
7. 2 öl széles és 2 öl magasságu kazalban	
8. élelmi bérzikk fejében	11 ft.
9. irodai atalán fejében	45 „
10. két hold szántóföld.	
11. fél hold káposztás kert.	
12. a községben levő szabad lakás és hozzá tartozó kert.	
13. a magán munkálatokért a községi képviselő tésület által megállapított díjak.	

Pályázni szándékozók felhivatnak, miszerint szabályszerűen felszerelt folyamodványait e. f. é. február 6-ig, mint a választást megelőző napig ezen szolgabíróshoz nyujtsák be.

N.-Szt.-Miklóson, 1880. évi január 8-án.

Buócz János,
szolgabíró.

A nagy-becskereki jótékony nőegylet javára,

a helybeli kaszinó helyiségében

1880. évi január hó 21-én

műkedvelői hangverseny

és azt követőleg

tánczvigalom

fog rendeztetni; miről a t. közönség oly megjegyzéssel értesítettik, hogy a hangverseny esteli 7 órakor veendő kezdetét.

Belépti jegyek személyenként o. é. 1 frtért kaphatók estve a pénztárnál.

A tisztelt hölgyek minél egyszerűbb öltözetekben való megjelenésre kéretnek fel.

Nagy-Becskerek, 1880. évi január 10-én.

(8—1.1)

A rendezőség.

17. sz. ex 1880. **Pályázat.** (11—1.1)

Torontál petrovszelői — alibunári szolgabírói járás — községi irnoki állomás megüresedvén, ezennel pályázat hirdettetik, s kívántatik, hogy pályázó a magyar, német és román nyelvet írásilag is tökéletesen bírja.

Havi fizetés minden más ellátás nélkül 25 ft. o. é. A jelentkezési határidő f. é. január 20-áig kitűzetik.

Torontál-Petrovszelón, 1880. évi január 5-én.

Lolin Márkó,
bíró.

Csenay,
jegyző.

Man höre, sehe und staune!

Die von einer Concurs-Masse einer jüngst fallit gewordenen grossen Britanniasilber-Fabrik übernommenen **Britanniasilberwaaren**, welche sogar mit dem Fabrikszeichen: „echt Britannia“ versehen sind, werden um jeden Preis, oder besser gesagt, gratis abgegeben. Gegen Einsendung des Betrages oder auch gegen Nachnahme von fl. 6.70 erhält Jedermann folgende Gegenstände um den vierten Theil des realen Werthes, u. z.:

Stück 6 vorzüglich gute Tafelmesser, Britanniasilber-Heft mit echt englischer Klinge;	
6 feinste Gabeln, Britanniasilber aus einem Stück;	
6 feinste Britanniasilb.-Speiselöffel massiv;	
6 „ „ „ Kaffeeöffel, bester Qualität;	Alle 42 Gegenstände haben früher fl. 60 gekostet und jetzt nur fl. 6.70
6 feinste Britanniasilb.-Messerleger, bester Qualität;	
1 feinst massiver Britanniasilber-Suppen-schöpfer;	
1 feinst mass. Britanniasilb.-Milchschöpfer;	
6 englische Victoria-Tassen, feinst ciselirt;	
2 effectvolle Tafel-Salonleuchter;	
1 Britanniasilber-Salon- Tischglocke mit Silberton;	
1 Britanniasilber-Brodkorb.	

Alle 42 Gegenstände sind aus dem feinsten gediegensten Britanniasilber angefertigt, welches das einzige Metall ist, das ewig weiss bleibt und vom echten Silber selbst nach 25-jährigem Gebrauche nicht zu unterscheiden ist, wofür garantirt wird. Als Beweis, dass meine Annonce auf

keinem Schwindel

beruht, verpflichte ich mich hiemit öffentlich, wenn die Waare nicht convenirt, dieselbe ohne jeden Anstand zurückzunehmen. Ich verweise auf die in Menge zugekommenen Dankschreiben, welche successive zu veröffentlichen mir erlauben werde.

Wer daher eine gute und solide Waare und keinen Schund für sein Geld bekommen will, wende sich nur an

L. NELKEN, Britanniasilber-Agentur,
Wien, VI., Mariahilferstrasse 45.

Wegen riesigen Abganges obiger Garnituren ist schnellste Bestellung angezeigt.

Eingelaufene Dankschreiben u. Nachbestellungen:

Marie Fürstin Auersperg in Niederstatten, Württemberg; Fabricic, k. k. General in Raab; J. Rabe, k. k. Finanzwach-Oberaufseher in Sebastianberg; Josef Sattler, k. k. Adjunkt in Eger; Joh. Kirchberger, Hörer der k. k. Gewerbeschule in Salzburg; Gerard Lerch, Pfarrer in Haaczow; Imre Molnar, Com.-Beamter in Gr.-Becskerek; Josef Neudecker, Bildhauer in Gmunden; Demeter Kojits, Arad; Josef Schoderböck, in Kainisch etc. etc.

Alle von anderen Firmen annoncirten Bestecke sind Nachahmungen. (5—3.2)

Dr. HANDLER MÓR,

orvos és sebész tudor, szülész és szemész, gyógyít gyökeresen fényes s tartós siker biztosítása mellett mindennemű

titkos betegségeket

1) az **önfertőzésnek** minden következményeit, u. m.: az **ingerlékeny gyengeséget**, az **ondófolysást**, különösen a

tehetetlenséget
(elgyengült férfierőt),

2) **hugycsőfolyásokat** (még idülték is), a **nemzörések bujakóros fekélyeit** és **másodrendű bujakórt** minden alakjában és elcsúfításaiban;

3) **hugycsőszűköléseket**;

4) **fris s idült nyákfolyásokat nőknél**, az ugynevezett **fehérfolysást**, és az onnan eredő

magtalanságot;

5) **börkiütéseket**;

6) a **hugyhólyag betegségeit** és mindennemű **vizelési nehézségeket.**

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig, és estve 7 órától 8-ig.

Lakik: PESTEN, belváros, kigyó-utca 1. szám, kigyó-és városház-utca sarkán, (Rottenbiller-féle házban) I-só em., bemenet a lépcsőn.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik, és a gyógyszernek megküldetnek.

Galandféreg (Pántlika-giliszta)
6 óra alatt kihajtatik. (7—2)